

Motion till riksdagen 2013/14:Ju6

av Maria Ferm och Jens Holm (MP, V)
med anledning av skr. 2013/14:60

Redovisning av användningen av vissa hemliga tvångsmedel under år 2012

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om avsaknad av kunskaper om effekter av övervakning i skrivelsen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att omfattningen av skrivelsen bör utökas.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett digitalt system för ärenden om användning av hemliga tvångsmedel.

Avsaknad av kunskap om effekter av övervakning

Aldrig förr har de brottsbekämpande myndigheternas möjlighet att på hemlig väg övervaka vad enskilda människor gör – eller inte gör – varit så stora som nu. Aldrig förr har de finansiella resurserna varit så stora som nu. Trots det ökar inte andelen personuppklarade brott. Någon samlad utvärdering och uppföljning av vilken effekt samtliga hemliga tvångsmedel haft för effektiviteten inom rättsväsendet har aldrig gjorts, inte heller någon analys av om de har lett till att människors vardag och liv i Sverige blivit tryggare. Vi anser att den samlade effekten av de hemliga tvångsmedlen i Sverige, inte bara de som omfattas av skrivelsen, ska bli föremål för en uppföljning och utvärdering. Den ska undersöka huruvida de hemliga tvångsmedlen varit effektiva i förhållande till uppsatta mål och avsett syfte och i förhållande till det integritetsintrång som skett. Detta anser vi att riksdagen som sin mening bör ge regeringen till känna.

Fel! Okänt namn

Utökad omfattning av skrivelsen

Liksom i tidigare skrivelser saknas i denna skrivelse väsentliga delar av den mest integritetskränkande hemliga övervakningen. Varken den hemliga rumsavlyssningen eller användandet av hemliga tvångsmedel hos Säkerhetspolisen omfattas. Detsamma gäller åtgärder för att förhindra vissa allvarliga brott. Regeringen har nu aviserat att arbete pågår för att en redovisning ska kunna ske av användningen av preventiva tvångsmedel och hemlig rumsavlyssning. Vi välkomnar detta men vidhåller kravet att även användningen inom Säkerhetspolisen ska omfattas av skrivelsen. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Ett digitalt system

Åklagarmyndigheten har tidigare använt ett digitalt system för att registrera tillstånd till och användning av hemliga tvångsmedel i sin verksamhet. Systemet används – trots stora nedlagda kostnader – inte längre. Myndigheten har nu återgått till en manuell hantering av det hemliga tvångsmedelsdiariet. Samtidigt är det betydligt fler myndigheter än Åklagarmyndigheten som hanterar hemliga tvångsmedel och som därför behöver ha hemliga diariet för detta. Mot bakgrund av detta och det arbete som leds av Justitiedepartementet inom ramen för rådet för rättsväsendets informationsförsörjning anser vi att regeringen bör få i uppdrag att ta fram ett enhetligt, sammanhållet och säkert digitalt system för registrering och uppföljning av användningen av hemliga tvångsmedel hos berörda myndigheter. I arbetet bör det underlag som inkommit till departementet (jfr Ju2013/326/Å) användas. Ett sådant system bör rimligen väsentligen underlätta såväl tillsynsarbetet som det arbete myndigheterna utför för redovisningen till regeringen. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 7 januari 2014

Maria Ferm (MP)

Jens Holm (V)